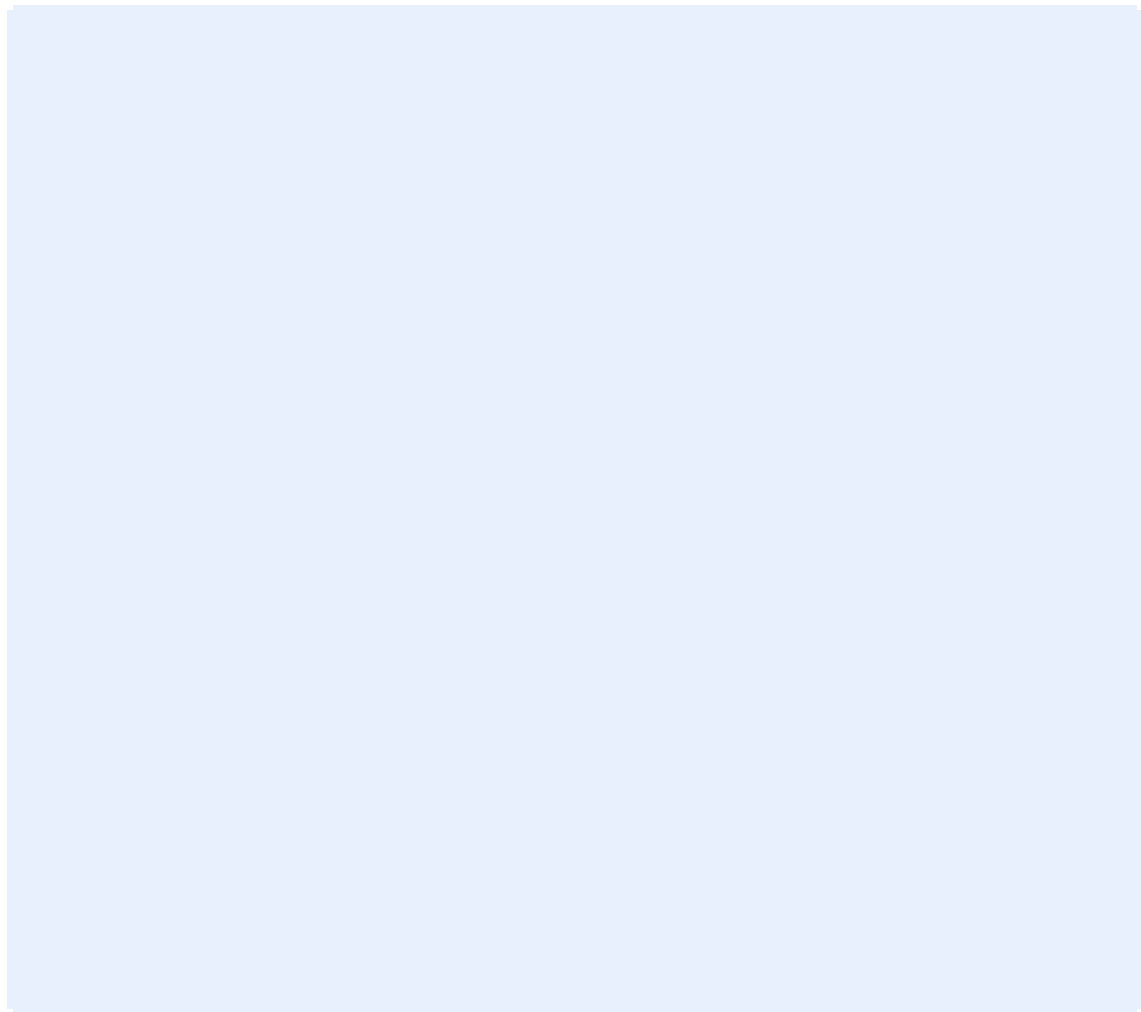

SAMHÄLLSBYGGNAD
LOKAL OCH REGIONAL
OMSTÄLLNING

Grannskapskontor på landsbygden: Lägets betydelse för
upplevd nytta och bilpendling

RISE Rapport :

Grannskapskontor på landsbygden: Lägets betydelse för upplevd nytta och bilpendling

Pia Westford

Innehåll

Förord	3
1 Introduktion	4
2 Metod och material	5
2.1 Granskingskontoren	5
2.2 Data	6
3 Resultat	7
3.1 Flera upplevda nyttor	7
3.2 Granskingskontorens betydelse för omställning av beteendet	8
3.3 Lägets betydelse för samhällsnytta	8
4 Diskussion	10
5 Referenser	12
Tabeller	13

Förord

Den aktuella studien är en av flera delstudier i projektet RORiLand - Resor och oresor i landsbygd, som har finansierats av Energimyndigheten, dnr 2021-012352. Fyrbodals kommunalförbund var projektledare.

Delstudien genomfördes med hjälp av enkätfrågor kopplade till projektets resvaneundersökning. För rekrytering till resvaneundersökningen ansvarade Fyrbodals kommunalförbund. Trivector ansvarade för mobiltelefonapplikationen Travelvu, som användes för att samla in data. De ansvarade även för grundläggande databearbetning. Se den separata metodrapporten för en mer detaljerad beskrivning.

En intervjustudie genomfördes med 20 användare av de medverkande grannskapskontoren. I genomförandet medverkade Lena Lid Falkman (PhD). En utförligare analys av intervjuer och litteratur kommer att presenteras i en gemensam artikel.

Ett övergripande syfte för RORiLandstudien i sin helhet var att undersöka effekterna av en kombination av grannskapskontor och transporttjänster på tillgänglighet och arbetspendling i landsbygder. Resultatet av projektets initiativ till etablering av transporttjänster visade dock på ett svagt lokalt intresse för att etablera transporttjänster, varför kombinationen av grannskapskontor och transporttjänster inte kunde undersökas. Läs mer om metoden för att etablera transporttjänster i huvudrapporten.

Augusti 2024

1 Introduktion

I samband med Coronapandemin som utbröt år 2020 och uppmaningen till kontorsarbetare att arbeta hemifrån aktualiserades på olika håll idén om kontorslokaler som delas mellan olika organisationer, närmare arbetstagarnas bostäder. I en tidigare studie introducerades begreppet *grannskapskontor* för att beteckna kontor med dessa egenskaper (Fyrbodals 2020). Förhoppningar knöts till att grannskapskontor på landsbygden skulle minska arbetspendlingen, i synnerhet bilanvändningen, och öka människors livskvalitet, och dessutom bidra till lokal ekonomisk utveckling. Frågan ställdes hur en offentlig policy skulle kunna stödja en sådan utveckling.

Coworking, arbetshubbar och kontorshotell är andra beteckningar av verksamheter, som kan uppfylla önskemål om delade arbetsplatser nära arbetstagarnas bostäder. Coworking uppstod i början av 2000-talet bland digitala arbetare som sökte en plats att vara på när de tilläts att arbeta på distans från sin arbetsgivare. Under senare år har fenomenet spridits över hela världen, först i de större städerna och på senare tid i medelstora städer och även i landsbygd (Besson 2018).

Studier visar att coworkingkontor kan leda till en ökad transporteffektivitet i arbetspendlingen (Ge et al. 2018, Bieser et al. 2021). Ge et al. 2018 studerade olika program för delning av arbetsplatser för att utforska hur arbetsplatsdelning och resebeteende samvarierar. De fann att distansarbete i lokala kontor reducerade pendlingstid och koldioxidutsläpp givet att arbetstagare hade fullständig valmöjlighet av kontor.

Flera studier av coworking tyder på att läget spelar en nyckelroll för kontorens attraktivitet. En italiensk studie av coworkingkontor i urbana och landsbygdsområden fann att platserna tenderar att vara entreprenörsintensiva miljöer och att det i huvudsak är ett urbant fenomen (Ilaria Mariotti et al. 2023). En viktig lägesfaktor är tillgänglighet från hemmen (Weijs-Perrée et al. 2019). Andra lokala lägesfaktorer i urbana områden inkluderar tillgång till kollektivtrafik, närhet till större affärsdistrikt samt tillgång till kaffebarer och restauranger (Ilaria Mariotti et al. 2023).

En svensk studie (Rex och Westlund 2023) undersökte företag som har sitt säte på en ort, och som har placerat anställda hos ett coworkingställe i en annan ort, i syfte att starta upp en ny filial eller bredda sin rekryteringsbas geografiskt. Studien visar att det centrala läget i orten var det främsta skälet till att de hade valt att arbeta på just det kontoret.

Fyrbodals kommunalförbund genomförde 2020 en mindre studie som tyder på att ett läge nära livsmedelsbutik, kollektivtrafik samt förskola och skola kan öka attraktiviteten av ett grannskapskontor. Kunskapen om samhällsnyttan av etableringar av grannskapskontor i olika lägen, specifikt i landsbygdsgeografier är dock fortfarande liten.

Syftet med den aktuella delstudien i Västra Götaland är att undersöka lägets betydelse för grannskapskontor i relation till användarnas upplevda nytta och bilpendling i landsbygden. Följande frågeställningar har väglett studien.

1. Hur kan grannskapskontor i landsbygd bidra till minskad bilpendling och ett önskat levnadssätt?

2. Hur kan variationer i tillgänglighet till faciliteter vid grannskapskontor påverka upplevd nytta och ett önskat levnadssätt?

3. Kan kriterier för lokalisering av grannskapskontor utformas för att stödja minskat beroende och användning av bil?

Frågeställningarna besvaras med hjälp av en fallstudie. Data utgörs av projektets enkätundersökning och intervjuer med användare av ett kontorshotell och två coworkingkontor, belägna i olika landsbygdsgeografi.

Resultatet visar att kontoren kan bidra till kortare arbetsresor med bil och en övergång till gång och cykel hos den grupp av användare som ersätter ett mer avlägset kontor. Andra användare kan i stället bidra till fler arbetsresor med bil när de lämnar hemmakontoret eller flyttar från urbana områden för att arbeta i ett grannskapskontor på landsbygden. De senares bilanvändning ökar generellt med det strukturella bilberoendet i området. Alla tre grupper ökar den upplevda livskvaliteten på ett betydande sätt.

Undersökningen av grannskapskontorens läge visar att den upplevda nyttan och möjligheten att förflytta sig utan bil ökar med närhet till de verksamheter, kunder och naturmiljöer som de kommit dit för eller är beroende av. Tillgång till robust Internet är en viktig förutsättning. I tillägg till detta är det angeläget med tillgång till livsmedelsbutik och en trafiksäker miljö för att promenera och cykla. Träningslokaler, restaurang samt skola och förskola är uppskattade tillgångar men viktigt endast för mindre grupper. Lokal kollektivtrafik efterfrågas men används lite.

Sammanfattningsvis kan offentlig policy skapa förutsättningar för hållbar omställning genom att

1. främja lokalisering av grannskapskontor i attraktiva lägen i landsbygdens tätorter
2. utveckla möjligheterna att promenera, cykla och resa kollektivt i lokalsamhället, samt
3. främja att personer som annars långpendlar får kännedom om kontoren.

2 Metod och material

Frågeställningarna besvarades med hjälp av en fallstudie i Västra Götalands landsbygder, inklusive en enkätundersökning och intervjuer med användare av tre grannskapskontor, belägna i olika landsbygdsgeografi. Genom besök på orterna har förhållanden kunnat observeras på plats.

Fyra kontor selekterades ursprungligen till delstudien, två kontorshotell och två kontor av coworkingtyp. Ett av kontorshotellen, Vara kulturhus, utgick ur studien då det inte lyckades upprätthålla verksamheten som planerat. Se huvudrapporten för en detaljerad metodbeskrivning.

2.1 Grannskapskontoren

De tre medverkande kontoren var:

Tedacthuset, Tanumshede

Detta är ett kommersiellt drivet kontorshotell, lokaliserat 550 meter från centrala Tanumshede. I tätorten fanns en Ica-butik, restauranger, skola, förskola och annan service. En busslinje med hållplats fanns i närheten av kontoret.

Kontoret erbjöd 25 kontorsrum, mötesrum, kök och kontorstservice. Hälften av rummen hyrdes av kommunen. Bland övriga hyresgäster fanns en stor andel småföretagare som lämnat hemmakontoret men även företag som sökte ett kontor närmare arbetstagarnas bostäder. I byggnaden fanns ett större gym och på tomten en större parkering.

Studio Växt, Dals Långed

Ett kollektivt och delvis ideellt initiativ till en gemensam arbets- och mötesplats för kreativa praktiker. Nio medlemmar var knutna till kontoret med stark förankring i Steneby konstskola och cirka hälften inflyttade från stadsregioner utomlands. Kontoret var beläget vid landsvägen i direkt anslutning till tätorten. Inom ett avstånd av ett par hundra meter fanns en Coop livsmedelsbutik, pizzeria, kafé samt Steneby konstskola. Även skola och förskola fanns i tätorten. Bussförbindelser fanns men med låg servicenivå. Kontoret erbjöd enkla arbetsplatser i delade kontorsrum, verkstäder för konsthantverk och kök.

Brodalen

Ett privat initiativ till coworking i glesbygd med koppling till en internationell mötesplats för klättring. Rekrytering bland digitala arbetare från olika länder, kommunen som erbjöd arbetsplats närmare enstaka arbetstagare m.fl. Kontoret var beläget i glesbygd i Brodalen. Vid kontoret fanns en klättervägg inomhus och en restaurang med begränsade öppettider. På grannfastigheten fanns en skola med förskoleklass-årskurs tre, inom 900 meter fanns en livsmedelsbutik. Där fanns även bussförbindelser med trafikering till bl.a. Göteborg. Kontoret erbjöd enkla arbetsplatser i delade kontorsrum samt kök och mötesrum.

2.2 Data

Enkäten distribuerades av Fyrbodals kommunalförbund genom postförsändelser och sociala medier till invånare i Brodalen, Dals Långed, Tanumshede, Uddebo och Vara i Västra Götaland. Det resulterade i svar på delstudiens frågor från 197 invånare som inte använder grannskapskontor (icke-användare). Könsfördelningen var cirka 59 procent kvinnor, 40 procent män och 1 procent (annat/vill inte svara). 13 svarande använde grannskapskontor. Fördelningen av svarande mellan bostadsort var Tanumshede 1, Dals Långed 6 och Brodalen 6. 62 procent av användarna var kvinnor.

Intervjuer genomfördes online eller vid fysiska möten med 20 användare, varav 14 kvinnor och 6 män. Intervjuerna fördelades mellan kontoren på följande sätt: Brodalen 4, Tanumshede 5 och Dals Långed 11.

3 Resultat

3.1 Flera upplevda nyttor

Individens upplevda nyttor med grannskapskontor mättes med hjälp av frågor om olika skäl för att nyttja ett grannskapskontor. Frågan ställdes till både användare och icke-användare. De senare sågs som potentiella framtida användare. Enkätresultatet visade att både grupperna kunde tänka sig flera olika skäl att använda grannskapskontor och att användarna generellt hade betydligt fler skäl (Tabell 1, sid. 14). Det vanligaste skälet för båda grupperna var att ”separera arbete och privatliv”. Bland användarna (dvs i huvudsak coworkingkontoren) var de näst vanligaste skälen ”att kunna bo och leva som jag vill” och ”att träffa människor som delar mina intressen”.

Bland icke-användare var de näst vanligaste motiven i stället ”att minska reskostnaden”, ”att minska restiden”, och ”att träffa människor som kan vara till nytta i arbetet”.

Intervjuerna visade att coworkingkontoren fyllde en bred, social funktion som en del av en önskad livsstil. Flertalet användare av kontoren i Dals Långed och Brodalen var inflyttade till orten i samband med konststudier (Studio Växt) respektive för att komma nära Brodalens naturmiljö med möjligheter till klättring.

För konsthantverkarna som stannade i Dals Långed efter studierna var tillgången till professionella nätverk och en lokal social gemenskap tydliga skäl, i kombination med tillgången till billigt boende och lokaler för att utöva sitt hantverk.

Bland flertalet intervjuade som valt att bo och arbeta på coworkingkontor i Dals Långed och Brodalen fanns intresset för ett enklare liv med kortare restider, lägre boendekostnader och mer tid för fritid och lokalt engagemang. Inflyttare från andra länder kunde även attraheras av det svenska samhället i vidare mening, med möjlighet till balans mellan arbete och fritid, och ett mindre varmt klimat.

Bland användarna av kontorshotellet i Tanumshede var motiven mer i linje med gruppen ”icke-användare”. Ett ytterligare skäl för småföretagare att hyra in sig på kontoret var att komma närmare kunderna som fanns kring tätorten.

Intervjuerna fördjupar och breddar kunskapen om nyttor med grannskapskontor, vilket sammanfattas i fem punkter nedan. (Lid Falkman & Westford)

1. Användare ville komma hemifrån. Grannskapskontoren sågs som en plats där man kunde skilja arbetet från resten av livet.
2. Grannskapskontoret attraherade med möjlighet till social gemenskap och i viss mån för att få eller dela uppdrag. Många uppskattade att träffa personer med olika professioner. För användare av kontorshotellet var det befriande att kunna skilja på arbete och socialt umgänge.
3. Minska restid och reskostnader: Företag och kommunen hyrde in sig på kontorshotellet för att minska de anställdas pendlingstid och reskostnader.
4. Tjänsteföretag ville komma närmare kunderna: Små tjänsteföretag hyrde in sig på grannskapskontoret för att komma närmare sina kunder.
5. Förverkligandet av en naturnära och kreativ livsstil med lokalt engagemang: Coworkingkontoren lockade till sig inflyttare från både Sverige och utlandet som var

intresserade av natur, friluftsliv respektive konsthantverk. Inflyttare var ofta yngre, högtbildade och engagerade sig i lokalsamhällets utveckling.

3.2 Grannskapskontorens betydelse för omställning av beteendet

Här undersöktes omställningsmekanismer som användningen av kontoren bidrog till i relation till färdmedelsval och reslängd till och från kontoret. Resultatet baserades på frågor om skälen för att använda kontoren och frågor om hur beteendet hade förändrats efter att respondenten började använda kontoret. Analysen av 20 intervjuer visade på tre olika omställningsmekanismer hos användarna.

1. Företag och kommunen använde kontoren för att erbjuda sina anställda en kontorsplats närmare bostaden. Användarnas omställning innebar minskad restid, mer gång eller cykling och minskad bilanvändning för arbetspendling.

Tidsbesparingen användes i huvudsak till umgänge med familj och barnbarn samt egen fritid och upplevdes som livskvalitetshöjande. I vissa fall hade respondenten motivet att utnyttja det kortare avståndet till kontoret för att få en mer hälsosam livsstil, genom att promenera eller cykla. Andra motiv till att byta färdmedel var miljöskäl och ekonomiska skäl.

2. Egenföretagare använde kontoret i stället för hemmakontoret av såväl personliga som affärsmässiga skäl. Omställningen innebar fler resor med bil, gång och cykel till och från kontoret.
3. Coworkingkontoren fyllde en funktion som möjliggörare av en landsbygdsbaserad livsstil för tidigare urbant baserade digitala arbetare och konsthantverkare från Sverige och andra länder. Genom kontoret kunde de förverkliga en naturnära eller konstnärlig livsstil. Anpassningen till den nya livsstilen präglades av minskad restid till arbetet i kombination med ökad bilanvändning för alla ärendetyper och ett betydande bilberoende, jämfört med tidigare bostadsorter.

Bilen var för de flesta helt nödvändig för att ta sig till fritidsaktivitet, service och även i arbetet, men sågs av många som ett nödvändigt ont. Inflyttarnas tidigare resvanor och principiellt positiva inställning till kollektivtrafik, gång- och cykel, innebar samtidigt en potential för framtida omställning, om de lokala förutsättningarna skulle ge stöd för det.

3.3 Lägets betydelse för samhällsnytta

Det geografiska läget för kontorsverksamhet har i teorin central betydelse för användarnas tillgänglighet, affärsnyttan och de resvanor som formas. Potentialen för att nås av många användare och kunder är störst i tillgängliga lägen med relativt hög invånartäthet, såsom i landsbygdens tätorter. Tätorter har dessutom ofta promenadavstånd mellan företag och tjänster, service och kollektivtrafik - till nytta för

verksamheten och användarna. Begränsad tillgång till lokaler i landsbygden kan däremot vara ett hinder för etablering i bra lägen.

För att besvara frågan om invånarnas upplevda behov av olika service och miljöfaktorer vid kontoret bad vi deltagarna att från en lista på 22 olika faktorer markera dem som de ansåg borde finnas inom en kilometers radie från ett grannskapskontor (motsvarande promenadavstånd), Tabell 2, sid.15. Svaren delades upp mellan användare och icke-användare av grannskapskontor.

Flertalet användare ansåg att följande funktioner borde finnas inom en kilometers radie från grannskapskontoret:

- Lokal kollektivtrafik
- En omgivning som främjar promenad och cykling
- Livsmedelsbutik
- Friluftaktivitet och natur
- Regional kollektivtrafik, träningslokaler och kulturaktiviteter

Icke-användarna var som grupp mindre angelägna om grannskapskontorets omgivning och läge. För dem var kollektivtrafik, miljö som främjar gång och cykel samt restaurang och livsmedelsbutik dock viktigare än andra faktorer.

Intervjuerna med användare av de tre kontoren resulterade i följande tillägg av lägesfaktorer:

- Stabilt Internet/elförsörjning ansågs vara ett grundläggande villkor
- Närhet till kunderna var viktigt för småföretagare i tjänstesektorn
- Accepterat tidsavstånd mellan bostaden och kontoret varierade mellan 15 och 60 minuter. Den lägre tidsgränsen avsåg cykelresor flera gånger per vecka, medan den högre tidsgränsen avsåg enstaka resdagar per vecka med bil eller kollektivtrafik som alternativ till hemmakontoret. För kollektivtrafikresenärer var acceptansen för restid hög om resan kunde användas för arbete.
- Tillgång till kollektivtrafik var ett principiellt viktigt önskemål för samhället som helhet, men respondenterna bedömde att de inte skulle använda en buss som stannade vid kontoret. Det sammanhänge med promenadavståndet mellan bostaden och grannskapskontoret, tillgången till bil och kollektivtrafikens generellt låga servicenivå.
- Värdet av en livsmedelsbutik nära grannskapskontoret var högt, främst för möjligheten att göra inköp för lunch men även för att handla på vägen hem.
- Värdet av träningsaktiviteter, restauranger och annan service varierade mellan individer och var generellt måttligt.
- Förskola, grundskola och barns fritidsaktivitet kunde ha större betydelse för enskilda individer (föräldrar med barn i skolåldern). Ett läge nära skola och barns fritidsaktivitet kunde bidra till sociala värden och en enklare logistik. Skolans lokaler kunde även användas för vuxna individers fritidsaktiviteter.

För användare av coworkingkontoren hade även följande faktorer ett högt värde:

- Närhet till den specifika verksamhet som de var knutna till, i det här fallet naturmiljö och lokal för klättring i Brodalen respektive konstskolan och konstnärsknutpunkten Not Quite i Dals Långed.
- Studio Växt hade nytta av läget nära landsvägen och centralt i tätorten där de exponerades för invånare och framtida kunder.

- Tillgång till överkomliga (billiga) bostäder och verksamhetslokaler var viktigt för konsthantverkare i början av karriären.

4 Diskussion

Hur kan grannskapskontor i landsbygd bidra till minskad bilpendling och ett önskat levnadssätt?

Resultatet betyder att grannskapskontor på landsbygden kan bidra till kortare arbetsresor med bil och en omställning till gång och cykel bland de individer och organisationer som väljer att ersätta ett mer avlägset kontor. Samtidigt tyder uppgifter från ägarna och användarna på att grannskapskontoren i första hand attraherar andra grupper av användare. Hit hör företagare som lämnar hemmakontoret och inflyttare från urbana områden, som genom sitt nya bostads- och livsstilsval gör sig beroende av bil för att klara livspusslet i de strukturellt bilberoende landsbygdsstrukturerna. Dessa två grupper bidrar inte direkt till att minska bilpendlingen men de kan genom att använda grannskapskontoren bidra till ett större utbud, vilket i sig skulle kunna gynna en strukturell omställning.

Effekterna på bilanvändning och bilberoende av grannskapskontor pekar sålunda i olika riktningar och betyder att den totala framtida effekten är osäker men kan utvecklas i både negativ och positiv riktning.

Den upplevda livskvaliteten ökar dock på ett betydande sätt genom tillgången till grannskapskontoren, för samtliga tre användargrupper.

När grupper av unga människor med urbana värderingar och vanor attraheras att flytta till landsbygdsområdena, så som sker här, synliggörs också glapp mellan inflyttarnas höga förväntningar på den lokala livsmiljön kring grannskapskontoret och landsbygdens realitet i termer av gång- och cykelvänlig infrastruktur, kollektivtrafik, friluftsliv, kulturliv, tjänster och samhällsservice. En viktig lärdom av detta är att analyser av kontorens omställningseffekter på transportsystemet bör involvera bostads- och livsstilsval för att synliggöra de långsiktiga omställningseffekter som grannskapskontor skulle kunna bidra till.

Hur kan variationer i tillgänglighet till faciliteter vid grannskapskontor påverka upplevd nytta och ett önskat levnadssätt?

Undersökningen av upplevd nytta i relation till grannskapskontorets läge visade att det är viktigt att vara nära de verksamheter, kunder och kultur- eller naturmiljöer som användarna är beroende av för sitt arbete eller för att leva ett önskat liv. Bland coworkingkontorens användare fanns tydliga uttryck för professionella och privata intressen rörande ortens framtida sociala, kulturella eller ekonomiska utveckling. Grannskapskontoret knöts till visioner om att vara en mötesplats i lokalsamhället på ett helt annat sätt än i kontorshotellet, där sociala aktiviteter var traditionellt kontorsinterna.

De accepterade tidsavstånden på 15-60 min mellan hemmet och grannskapskontoret tyder på att det finns acceptans för lägen utanför det egna bostadsområdet. Det stöds av resultatet att användarna vill "komma hemifrån" och söker en social arbetsgemenskap.

Lägen i landsbygdens tätorter kan generellt erbjuda de egenskaper som visat på störst nytta för såväl användare som för målsättningar kring minskad bilpendling och bilberoende, så som närhet till potentiella användare, tillgång till livsmedelsbutik, tjänster, kunder samt alternativa färd sätt till bilen.

Kan kriterier för lokalisering av grannskapskontor utformas för att stödja minskat beroende och användning av bil?

Ja, möjligheten att etablera grannskapskontor i ändamålsenliga lägen påverkas av tillgången till lämpliga fastigheter, planbestämmelser, trafikregleringar, kollektivtrafikens linjedragning och servicenivå, samt bostadsbyggande och marknadens förutsättningar i övrigt. Det ligger dessutom inte självklart i verksamhetens intresse att välja läge utifrån offentliga mål för transportsystemet. Kommunal och regional policy kan därför bidra till en hållbar omställning av transportsystemet genom att

4. främja lokalisering av grannskapskontor i attraktiva lägen i landsbygdens tätorter
5. utveckla möjligheterna att promenera, cykla och resa kollektivt till och från grannskapskontoren, samt
6. främja att personer som annars långpendlar får kännedom om kontoren.

Något om resultatets tillförlitlighet. Det finns en osäkerhet om enkätdata representativitet. Enkätdata kommer dessutom från ett förhållandevis litet antal respondenter som använder grannskapskontor. De tabeller som redovisas ska därför tolkas med stor försiktighet. Det finns även en osäkerhet om intervjuerna är representativa då vi endast delvis har kunnat styra urvalet. Tillförlitligheten stärks av att analysen bygger på en kombination av data från intervjuer och enkätsvar samt besök på orterna, där förhållanden har kunnat observeras på plats. Ytterligare studier behövs för att dra kvantitativa slutsatser om effekterna av olika typer av grannskapskontor.

5 Referenser

Besson, Raphaël (2018). *For transitional spaces. Encore Heureux. Lieux infinis. Construire des bâtiments ou des lieux ?*, B42. 978-2-490077-01-4. hal-01865919 [Hämtad 2023-08-06].

Bieser, Jan C.T., Vaddadi, Bhavana, Kramers, Anna, Höjer, Mattias, & Hilty, Lorenz M. (2021). *Impacts of telecommuting on time use and travel: A case study of a neighborhood telecommuting center in Stockholm*. *Travel Behaviour and Society* 23, s. 157–165.

Fyrbodal (2020). *Landsbygd till landsbygd. Nya hållbara vanor för rural mobilitet*. Slutrapport, Energimyndigheten: Eskilstuna.

Mariotti, Ilaria, Akhavan, Mina & Federica Rossi (2023). *The preferred location of coworking spaces in Italy: an empirical investigation in urban and peripheral areas*, *European Planning Studies*, 31:3, 467-489, DOI: 10.1080/09654313.2021.1895080, Routledge: Milton Park, Abingdon, Oxon; New York, NY.

Rex, Anna & Westlund, Hans (2023) *Coworking och regional spridning av tillväxtföretag*. Tillväxtanalys: Stockholm.

Jiaqi Ge, J. Gareth Polhill & Tony P. Craig (2018). *Too much of a good thing? Using a spatial agent-based model to evaluate “unconventional” workplace sharing programmes*. *Journal of Transport Geography*, Volume 69, s. 83-97, ISSN 0966-6923, <https://doi.org/10.1016/j.jtrangeo.2018.04.005>.

Weijs-Perrée, Minou, Koevering van de, Jasper, Appel-Meulenbroek, Rianne & Arentze, Theo (2019). *Analysing user preferences for co-working space characteristics, Building. Research & Information*, 47:5, 534-548, DOI: 10.1080/09613218.2018.1463750.

Tabeller

Tabell 1. Skäl att använda grannskapskontor bland användare samt övriga invånare (icke-användare)

Av vilka skäl kan du tänka dig att använda kontorshotell/co-workinglokaler?	Användare Antal svar N=13 (Bör tolkas med stor försiktighet på grund av få respondenter.)	Användare procent N=13 (Data ska tolkas med stor försiktighet på grund av få respondenter.)	Icke-användare Antal svar N=197	Icke-användare procent N=197
Saknar funktionell arbetsplats i hemmet	2	15%	25	13%
Saknar funktionell arbetsplats hos arbetsgivaren	2	15%	5	3%
Att separera arbete och privatliv	10	77%	60	30%
Att minska kostnaden för arbetsrum på annat håll	0	0%	10	5%
Att träffa människor som kan vara till nytta i arbetet	6	46%	36	18%
Att träffa människor som delar mina intressen	8	62%	28	14%
Att minska reskostnaden till och från arbetet	5	38%	37	19%
Att minska restiden till och från arbetet	4	31%	33	17%
Att kunna bo och leva som jag vill	9	69%	36	18%
Saknar tillgång till hobby-/föreningslokal	1	8%	22	11%
Annat skäl:	1	8%	26	13%

Tabell 2. Inställning till service och miljöfaktorer inom en kilometer från grannskapskontoret

Bör finnas inom en km från grannskapskontoret	Användare procent (Bör tolkas med stor försiktighet på grund av få respondenter.) N=13	Icke-användare procent N=197
Promenadvänlig miljö	92	53
Lokal kollektivtrafik	77	63
Cykelvänlig miljö	77	62
Livsmedelsbutik	77	37
Friluftaktivitet och natur	62	15
Regional kollektivtrafik	54	44
Träningslokaler	54	18
Kulturaktiviteter	54	10
Lugnt och ostört läge	54	21
Liv och rörelse	46	17
Restaurang och kafé	38	39
Eget barns förskola	31	14
Egen fritidsaktivitet	31	9
Eget barns grundskola	23	12
Övrig detaljhandel	23	12
Andra kontor och verksamheter	15	12
Bibliotek	15	13
Post	15	12
Eget barns fritidsaktivitet	15	9
Apotek	8	13
Systembolag	8	7